

**«Σήμερα πια που τα πασχαλιάτικα βαρελότα σκάσαν κι ο ψευτοδιγενής του Γρίβα
ξεσκεπάστηκε»: Η στάση της ελληνικής Αριστεράς απέναντι στην ΕΟΚΑ**

Η εξέλιξη της σχέσης της ΕΟΚΑ με τα κόμματα της ελληνικής Αριστεράς υπήρξε δαιδαλώδης. Πρόθεση της παρούσας ανακοίνωσης είναι να διερευνήσει τη στάση τους έναντι της ελληνοκυπριακής οργάνωσης και να ερμηνεύσει τις αναδιαμορφώσεις της στάσης αυτής μέσα στον χρόνο.

Κύριοι διαμορφωτικοί παράγοντες υπήρξαν η εναντίωση της Αριστεράς τόσο απέναντι στους Βρετανούς όσο και απέναντι στην ελληνική Κυβέρνηση, η πολιτική του «εθνικού μετώπου», οι αποφάσεις του ΚΚΣΕ και του ΚΚΕ και οι αντανakλάσεις τους στην Ελλάδα. Επίσης, η επιθετική δράση του Γρίβα και τον μαχητών του απέναντι στο ΑΚΕΛ.

Αρχικά, τόσο η ΕΔΑ όσο και το ΚΚΕ, καταδίκασαν την εμφάνιση της ΕΟΚΑ κατηγορηματικά. Σύντομα, ωστόσο, η στάση τους απέναντι στην οργάνωση θα γινόταν ευνοϊκότερη. Η ΕΟΚΑ ήταν ο «εχθρός του εχθρού» της Αριστεράς, των Βρετανών. Στη μεταβολή αυτή συνέβαλαν οι πολιτικές αλλαγές που σημειώθηκαν στο κομμουνιστικό στρατόπεδο το 1956. Η πολιτική γραμμή της Εθνικής Δημοκρατικής Αλλαγής και της «συσπείρωσης των πατριωτικών δυνάμεων» στην Ελλάδα, μεταφραζόταν στην περίπτωση της Κύπρου σε μια πρόταση συντονισμού της δράσης της ΕΟΚΑ, της Εθναρχίας και του ΑΚΕΛ.

Η ασφάλεια του «εθνικού» ζητήματος επέτρεπε στην - πάντα ύποπτη - Αριστερά όχι μόνο να υποστηρίζει την ένοπλη μορφή δράσης στην Κύπρο αλλά, πλέον, να υπερθεματίζει ως προς αυτήν. Εντούτοις, τα ίδια τα γεγονότα θα αποδείκνυαν ότι η πολιτική πρόταση για «πανεθνική ενότητα» δεν ήταν δυνατόν να υλοποιηθεί. Η πολιτική επένδυση της ελληνικής Αριστεράς στα αντιβρετανικά χαρακτηριστικά της ΕΟΚΑ επρόκειτο να ακυρωθεί με τρόπο δραματικό.

Στην έρευνα αξιοποιήθηκαν πρωτογενή τεκμήρια από το αρχείο του ΚΚΕ στα ΑΣΚΙ. Επίσης, αρθρογραφία από τις εφημερίδες *Αυγή*, *Ακρόπολις* και τα έντυπα *Νέος Κόσμος* και *Η Φωνή της Κύπρου*, καθώς και υλικό από τα Πρακτικά της Βουλής.